

KULLAI ANIKÓ – PATONAI MELINDA

A Kecskeméti Kistérségi Közkincs Kerekasztal négy éves munkája

2007-ben pályázott a Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás a Kistérségi Közkincs Kerekasztal létrehozására, majd 2008-ban, 2009-ben és 2010-ben a Kistérségi Közkincs Kerekasztal működtetésének további támogatására is. A három évad során a kistérség több települése és a különböző szektorok között is valósultak meg konkrét együttműködések. Ezek alapján eddigi munkánkat hatékonynak, cselekvésindítóknak, előremozdítóknak ítéljük meg, így a Kistérségi Közkincs Kerekasztal működését továbbra is fenn kívánjuk tartani, hogy a csírázó együtt gondolkodást, közös cselekvés a kistérségben egyértelművé, mindennaposá tegyünk, elősegítve ezzel a Kecskeméti Kistérség fejlődését, a települések kulturális területen való esélyegyenlőséghez jutását, s ez által a kistérség és a települések megtartó erejének növelését.

Az első év

Már korábban is tapasztaltuk, hogy a közművelődés területén dolgozó szakemberek között akadozik az információ-áramlás, nem volt megfelelő a kapcsolattartás és hiányzott az együttműködés. Ezért ragadtuk meg azonnal a pályázati lehetőséget. Örülünk neki, hogy rögtön az első évben lehetőséget kaptunk a kerekasztal létrehozására, mert így a négy éves támogatott működés során a kezdeti nehézségeket könnyebben tudtuk áthidalni, mintha mindezt önfinanszírozó működésből kellett volna megoldanunk.

A 2007–2008-as évadban négy ülést és számos értekezletet tartottunk. Sajnálatos tapasztalatunk volt, hogy bár a szakemberek tisztában voltak és egyetértettek a probléma jelentőségével, nagyságával, mindez azonban nem mutatkozott meg a résztvevők számának és aktivitási fokának nagyságában.

Mint minden kezdeti próbálkozásnál, nálunk is voltak alaphibák, amiket elkövettünk. Az üléseket rendszeresen késő délutánra és Kecskemétre a Közművelődési Intézet konferenciatermébe szerveztük. Miközben az előadásokon hangsúlyoztuk, hogy a kistérség nagyváros központúságát kívánjuk átalakítani, valamint fontosnak tartjuk, hogy pl. a közgyűjtemények nyitvatartási ideje alkalmazkodjon a helyi lakosok időbeosztásához, mi elvártuk a szakemberektől,

hogyan utazzanak be délutánonként, amikor a nekik saját településükön kellett volna dolgozni. Ennek megfelelően a résztvevők száma ülésről ülésre csökkent, hiába hívtunk remek szakembereket előadónak, és vetettünk fel érdekes, aktuális témákat. Utolsó ülésünket a helyi művelődésszervező kolléga meghívására Szentkirályra helyeztük át, összekötve Szentkirály helyi értékeinek megtekintésével.

Ez az ülés áttörést hozott mind a résztvevők számában, mind aktivitásuk fokában. Ezért elhatároztuk, hogy ezen túl minden ülést más helyszínen tartunk, és mindenhol előben ismerkedünk meg a helyi értékekkel. A 2008–2009-es évadra szóló pályázatunkat ezekre a tapasztalatokra és elképzelésekre alapozva nyújtottuk be.

Ebben az évadban a kiírásnak megfelelően elkészítettük a kistérségi kulturális értéktárat, amit közzétettünk a www.aranyhomok.hu és a www.bacsokultura.hu internetes oldalakon, valamint Kistérségi Kulturális Ajánlót készítettünk és lefektettük a kistérségi kulturális stratégia alapjait. Számos pályázati tájékoztatót is tartottunk a kistérségi összefogással beadható vagy így jobban kihasználható pályázati lehetőségekről. A kezdeti nehézségek ellenére is azt vettük észre, hogy a szakemberek és a szektorok közötti együttműködés örövendetesen javult.

A második év

Mint már az előző fejezetben említettük a 2008–2009-es évadra szóló pályázatunkat eleve úgy nyújtottuk be, hogy az üléseket mindig más helyszínen, a kistérség egy-egy településén rendezzük meg, összekötve a helyi értékek megtekintésével, valamint a helyi sikeres mintaprojektek megismerésével. A pályázat megvalósítási ideje alatt öt ülést tartottunk: 2008. szeptember 24-én Tiszakécskén nyitottuk a Közkincs Kerekasztal második évadát.

2008. december 10-én Kerekegyházaán, 2009. február 11-én Lajosmizsén, április 16-án Orgoványon tartottunk Közkincs Kerekasztal ülést, majd a programot május 18-án Fülöpházán és Kunbaracson zártuk. Az üléseket látogató szakemberek számának és aktivitásának folyamatos növekedése mellett azzal, hogy a találkozókat külső helyszíneken tartottuk, sikerült a települési önkormányzatok figyelmét a kerekasztal működésének fontosságára ráirányítani, és ezáltal őket munkánkba bevonni. Ebben az évben a sajtó is felfigyelt működésünkre, és a Kecskeméti Televízió *Városon kívül* című műsorában rendszeresen beszámolt üléseinkről.

Több, a területen dolgozó szakemberek munkáját segítő előadást is tartottunk az évad folyamán. Például több kistérségi településen kezdtek közhasznú munkatársat foglalkoztatni a könyvtárakban, művelődési házakban az Út a munkához program vezetőjének előadása nyomán. Az Országos Fogyasztóvédelmi Egye-

sület Kecskeméti szervezetének elnöke és a Helyi Vidékfejlesztési Iroda vezetője pedig ingyenes előadásokat tartott a településeken.

Ebben az évben frissítettük a kistérségi kulturális értéktárat és szolgáltatásjegyzéket, elkészült a kistérségi kulturális stratégia is, mely olvasható a www.aranyhomok.hu honlapon, valamint elkészítettük a Kistérségi Kulturális Ajánlót. Továbbra is tartottunk pályázati tájékoztatókat a kistérségi összefogással beadható vagy így jobban kihasználható pályázati lehetőségekről: ÚMVP, TÁMOP, IKSZT, TDMSZ.

Ennek eredményeképpen a TÁMOP 3.2.3/08/2 számú pályázaton a kistérség több települése indult konzorciumban vagy partnerként a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közművelődési Intézetével. Ebben az évadban alakult ki és azóta is folyamatos az együttműködés a Kecskeméti Animációs Filmstúdióval, miszerint a KAFF-on (Kecskeméti Animációs Filmfesztivál) vetített filmeket a településeken ingyenesen levetítik, és a vetítés után egy filmes szakember szintén díjmentesen előadást, elemzést, beszélgetést tart a levetítésre került filmről. Megegyezés született arról is, hogy a következő KAFF-on vidéki vetítési helyszínek is lesznek a Kecskeméti Kistérség településein.

A Közkincs Kerekasztal tagjai között egyértelműen megfogalmazódott az az általános gyakorlattól eltérő igény, hogy ne csak a megyeszékhely próbáljon adni a kisebb településeknek, hanem ők is nyújthassanak valamit, amitől a nagyváros lesz több, jobb. Erre jó példa a kistérség településeinek Térségi Kertészeti és Élelmiszeripari Kiállítása a Hírös Hét Fesztiválon. Nem megyeszékhely-központú partnerségre törekszünk tehát, ezt szimbolizálandó is visszük mindig más helyszínre az üléseket.

A második évad során a kistérség több települése és a szektorok között is valósultak meg konkrét együttműködések, így eddigi munkánkat hatékonynak, cselekvésindítóknak, előremozdítóknak ítéljük meg. Felkészültünk a kistérségi szintű összefogással beadható további pályázati források elnyerésére a kulturális fejlesztések területén is. Munkánk során elindult és várható hatásaként továbbfejlődik a már kialakult, élő együttműködés a szakemberek és a különböző szakterületek között is. Tovább erősödnek, differenciálódnak a kapcsolatok.

A harmadik év

A 2009/2010-es évadban hat különböző helyszínen tartottuk a találkozót, amelyek alkalmával a szakmai tanácskozás után megtekintettük az adott település közkincseit is. 2009. szeptember 23-án Kerekegyházán, 2009. október 27-én Lakiteleken és Tiszaugon, 2009. december 1-én Ágasegyházán, 2010. február 9-én a kecskeméti Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhelyben, 2010. április 1-jén Helvéciaán és 2010. április 29-én Ballószögön tartottunk üléseket.

Nagy lelkesedéssel vetettük bele magunkat a munkába, melynek egyik fontos mozzanataként elkészítettük a kistérségi kulturális stratégia rövid távú operatív programját, valamint továbbfejlesztettük a kistérségi értéktárat és szolgáltatásjegyzéket, elkészítettük a 2010-es Térségi rendezvénynaptárt, valamint benyújtottuk – az Oktatási és Kulturális Minisztérium *Komplex kulturális fejlesztések a kistérségekben* című pályázati felhívására – kistérségi szintű vándorkiállítás megrendezésére irányuló pályázatunkat. Mivel ez kedvező elbírálásban részesült, így megvalósíthattuk a kistérség minden települését érintő vándorkiállítást és népművészeti fesztivált, a közkincs partnerek együttműködésével.

Az elektronikus média után a nyomtatott sajtó is felfigyelt működésünkre, így a Kecskeméti lapokban „Közkinccsé Tétetik” rovatot indíthattunk, melyben új szemszögből mutatkozhattak be a kistérség települései.

Ramháb Mária, a Katona József Megyei Könyvtár igazgatónője rendszeresen megtisztelte rendezvényeinket jelenlétével, és szakmai tudásával segítette a Kerekasztal munkájának fejlődését. Szívén viselte egyrészt a Kerekasztalban folyó munkát, másrészt a kistérségek könyvtári szolgáltatásainak fejlesztését azáltal, hogy az üléseken rendszeresen felhívta a figyelmet a kínálkozó pályázati lehetőségekre, és a megyei könyvtár rendezvényeikhez való csatlakozás előnyeire.

A térségi összefogás érezhetően megerősödött ebben az évadban, ezt mutatja az is, hogy a Kécskei Ászok elnevezésű rendezvény megvalósítására közös pályázatot adott be Tiszakécske gesztorságával több település és civil szervezet, valamint Szentkirályon szintén több település együttműködésével térségi *Ki mit tud?* került megrendezésre. A szektorok közötti együttműködés erősödését jól mutatja, hogy az Utazás 2010 kiállításon a nyereséjátékhoz a Népi Iparművészeti Gyűjtemény ajánlott fel több belépőjegyet. A közkincs partnerek közreműködésével *Élő hagyományok* című kiadvány készült, melyben 87 kézműves és mezőgazdasági termelő mutatkozott be a térségből.

Ebben az évben a Kiskunsági Nemzeti Park képviselője is részt vett üléseinket, mely szintén a szektorok közötti együttműködés erősödését mutatja.

A negyedik év

A negyedik évadra benyújtott pályázaton is sikeresen szerepeltünk, így az előző három évad eredményeit, tapasztalatait felhasználva, megkezdtuk az önfinanszírozó működésre való felkészülést. A 2010–2011-es évadban négy ülést tartunk. Az eddig meg nem látogatott települések: Ladánybene, Felsőlajos, Városföld, Jakabszállás és Nyárlőrinc kulturális értékeinek megismerését tervezzük, ezért ezeket a településeket választottuk üléseink helyszínül.

A Kistérségi Közkincs Kerekasztal tagjai számára, az ülések helyszínein négy alkalmas képzési lehetőséget biztosítunk az önfinanszírozás lehetőségeinek megteremtéséhez szükséges ismeretek átadása érdekében. Mivel fontosnak tartjuk a marketing, menedzsment és kommunikációs eszközök ismeretét és alkalmazását, ezért főként ezekben a témákban tartunk előadásokat a jelenlévőknek. Ladánybenét, Felsőlajost és Jakabszállást már meglátogattuk, és az ide tervezett előadásokat, képzési alkalmakat megtartottuk.

Az önfinanszírozás további lehetőségeinek megteremtésére kidolgoztunk egy olyan programot, amelyben a kistérségben és a megyében tevékenykedő ökológiai gazdálkodással, élelmiszer előállításával, vendéglátással foglalkozó őstermelőknek, vállalkozóknak nyújtanánk bemutatkozási, vásárlási lehetőséget az ülések alkalmával, míg ők kóstolóval vendégnék meg a jelenlévőket. A felsőlajosi Tanyacsárda Kft és a jakabszállási Gedeon Tanya kínálatával már megismerkedhettünk.

Továbbra is célunk a kistérségben dolgozó szakemberek munkájának segítése, hatékonyabbá tétele, ezért a következő évadban is a továbbfejlődést biztosító előadásokkal kívánjuk segíteni a kerekasztal tagjait, remélve, hogy az önfinanszírozó működés kereteinek megteremtése nem töri meg a fejlődés ívét. Szeretnénk továbbra is fenntartani, hogy az egyéni utazási költség csökkentése érdekében a résztvevőket a helyszínre Kecskemétre induló kisbusszal szállítjuk. Ez az egyéni költségek csökkentése mellett a haszonnal is jár, hogy a buszos utazás alatt kötetlen beszélgetésre is sor kerülhet a kerekasztal tagjai között, melyre a feszes konferenciaprogram keretein belül nem mindig lenne lehetőség.

Minden évben elégedettségmérő kérdőíveket töltetünk ki a résztvevőkkel, melyek eredményeit munkánk fejlesztésében használjuk fel.

Összegzés

A Közkincs Kerekasztal működése által a kistérségben látványosan erősödött a szakmán belüli összefogás, a programok összehangolása és a szektorok közötti együttműködés. A Közkincs Kerekasztal tagjai között egyértelműen megfogalmazódott az igény, hogy ne csak a megyeszékhely próbáljon adni a kisebb településeknek, ők pedig ezt passzívan befogadni kényszerüljenek, hanem ők is nyújthassanak valamit, amitől a nagyvárosi létezés lesz színesebb, gazdagabb. A megkezdett munkát így mindenképpen folytatni kívánjuk, ezért tartjuk fontosnak az önfinanszírozó működés kereteinek megteremtését.